

1. V. RAUBIŠKA. Žodžiai ir darbai	— 2 psl.
2. G. KAZLAUSKAITĖ. Aštriai, taikliai, principaliai	— 2 psl
3. K. DAUKSAS. Kas toji siela?	— 3 psl.
4. Tarptautinėmis temomis	— 4 psl.
5. Sportas	— 4 psl.

kaina 15 kap.

Kolūkieti! Nepamiršk, kad pasėliai laukia tavo priežiūros!

Grandims darbymetis

Mūsų kolūkio laukinių grandys po 3 kartus nukystės brigadų žemdirbiai, akėjo pasėlius. Daugumos užbaigę pavasario sėja, je kukurūzai pas mus panesudėjo ranką. Visos sėti bulvienose. O kadanlinininkystės, kukurūzų augintojų grandys uoliai ēmėsi pasėlių priežiūros darbų. Linų augintojai pradžioje kovojo su pasėlių kenkėju-sprage, apdulkindami linus DDT preparatu. Vėliau papildomai patrėsė pasėlius mineralinėmis trąšomis, išberdamis į hektarą po 80 kg amonio salietros. Trečioje ir ketvirtuoje laukininkystės brigadose, kur grandininkais dirba drg. drg. Seduikis ir Šaltys, ankstyvieji linal jau siekia iki 10 cm aukščio. Kukurūzų augintojų

J. GRUMBINAS „Pažangos“ kolūkio agronomas

DAUGIAU kaip 4000 hektarų užima Puškino vardo kolūkio žemės. Siaurėje jos ribojasi su rajono centru, kalvomis ir negiliomis daubomis tiesiasi iki Dailidžionų miško, nuo Sirvintos upelio iki Bartkuškio girių. Dešimtys kaimelių išbarstyti šioje žemėje. Ankščiau jų gyventojų skaičius kasmet mažėjo. Menka dirva nenorėjo maitinti valstiečių. Jie ėjo uždarbiauti į miestą. Žmonės laikė, kad nėra tokios jėgos, kuri priverstu šias žemes dosniai atlyginti už jų darbą.

Taip, anais laikais tokios jėgos nebuvu. Ji atsirado kartu su kolūkine santvarka. Ir štai ten, kur viešpatavo skurdas ir vargas, išaušo naujas gyvenimas. Puškino vardo kolūkis — vienas stipriausių Sirvintų rajono kolūkių. Praeiusais metais vidutinis grūdinėjimo kultūrų derlius visame plote viršijo 11 centnerių iš hektaro, šimtui hektarų naudmenų buvo pagaminta po 170 centnerių pieno ir po 32 centnerius mėsos. Svarus darbadienis — štai kokį atlyginimą gavo kolūkiečiai už savo triūsą.

Daugeliui atrodė, kad geresnio ir laukti nereikia. Nenuslėpsi, kad tokį nuotaiką buvo ir kai kurių kolūkio komunistų tarpe. Bet partijos XXI suvažiavimas privertė juos kitaip ivertinti savo galimybes.

„Viljamas Naina štai jau devynierius metus vadovauja žemės ūkio artelei. Šis geras, rūpestingas šeimininkas labai myli savo kolūkį. Naina gimė ir išauga šiose vietose. Greičiausiai dėl to jaunas komunistas, buvęs apskrities paruošų įgaliotinis, ir atėjo čia, kad padėtu žmonėms, su kuriais kartu augo, kurti naują gyvenimą.

Plačiu žingsniu eina jis po laukus, supažindindamas mus su visuomeniniu ūkiu.

— Atrodo, viską padarėme, — sako Naina, — ir pasėjome kaip nlekuomet anksti, pagal visas agrotechnikos taisykles, ir gyvuliais pasirūpinome. Galėtume, kaip tai būdavo ankstyviais metais, truputį pailesčiai. Bet ne, pasirodo, kai užsikrauni didelę naštą, reikia įtempti raumenis.

Atsiliepdami į partijos XXI suvažiavimo nutarimus, kolūkiečiai apsiėmė septynmetį įvykdyti per penkerius metus. Jau šie-

met numatyta iš kiekvieno hektaro nuimti po 14 centnerių grūdų, pagaminti šimtui hektarų naudmenų po 220 centnerių pieno ir po 70 centnerių mėsos...

Kaip ir paprastai, anksti pabudo tą dieną kolūkis. Dar išvakarėse komunistas Kazys Pauliukėnas, vadovaujantis pirmajai brigadai, paskirstė kolūkiečiams užduotis. Todėl žmonės iš karto nuo pat ankstyvo ryto ēmėsi darbo. Stai linksmu būreliu išskubėjo į laukus moterys. Jos sodina kopūs-

juodujų pūdymų hektarus.

Beje, dėl pūdymų. Jų kolūkyje gyvuliai netrypia. 240 hektarų iš 290 apsėti grūdinių bei ankštinų kultūrų mišiniais žaliajam pa-

šarui. Ankstyviais metais daug rūpesčių buvo su trečiąja brigada. Ji amžinai suvėlindavo darbus. Pirminkas pasitarė su komunistais, ir brigadai vadovauti buvo paskirtas komjaunuolis Ceslovas Bakasėnas. Dabar

vesnį žmogų. Ir štai kasdien auga didelio kluono, tipinės karvidės sienos, bai-gama įrengti tranšeja triems šimtams tonų siloso.

Siame septynmetje kolūkui tekė nusausinti apie 800 hektarų pelkėtų žemių. Cia bus įrengtos kultūrinės pievos ir ganyklos, kuriose auga vešli žolė. Dabar pašariniai naudmenys užima kolūkyje apie 70 procentų visų pasėlių. Žiemai kiekvienai karvei bus sukaupta beveik po 13 tonų sultingųjų pašarų.

Kur bepažvelgtum — į laukus, fermas, remonto dirbtuves — visur darniai dirba šimtai žmonių. Kolūkiečius skatina šiltas komunistų - agitatorių žodis, „kovos lapelių“ ūkiai. Visą savo darbą ir mintis žemdirbiai skiria gimtajam kolūkui stiprinti, įvydinti didelius įspareigojimus, kuriuos jie prisiemė, atsiliepdami į partijos raginimą.

M. Vasaris
K. Raudonis
(ELTOS koresp.).

VASAROS DIENA KOLŪKYJE

tus. Iki vakaro turi būti apsodinti visi 8 hektarai. Vyruis su arkliais brigadininkas pasiuntė prie statybų — jie vežė medžiagas.

Apžiūrėdamas linų pasėlius, Pauliukėnas pastebėjo, kad juose atsirado spragių. Jis surinko visus nuo kitų darbų laisvus žmones, kiekvienam jų priskyrė tam tikrą plotą. Per dieną teks apdulkinti dustu 18 hektaru linų.

Gerai vyksta darbai ir antroje brigadoje, pas jaujaną komunistą Stasį Žulinskį. Jis mes sutikome kukurūzų lauke. Žulinskas atidžiai sekė, kad Adomas Sinka, Mykolas Rimkevičius ir Mykolas Snitka, akėjantys pasėlius, nepažeistų daigų kvadratuose.

— Sj kartą surinksime ne mažiau kaip po 400 centnerių žaliosios masės iš hektaro, — sako brigadininkas. — Si žemė dar niekuomet nebuvu gavusi tiek trąšų, kiek šiemet.

Anapus plento papildomai tręšiamas vasarojus, akėjamos bulvės. Greta kolūkiečių grupė tręšia mėšlu sklypą, kuriame bus sėjami žiemkenčiai, moterys ravėja avižas ir miežius. Kažkutolomoje ūžia traktorius. Jis baigia arti paskutinius

Melioratorių laimėjimai

AKMENĖ. (ELTA). Šiaisiai metais įsteigtos Papilės mašinų-melioracijos stoties kolektivai gegužės mėnesį „Zalgirio“ kolūkyje, Medemrodės ir Dabikinės tarybiniuose ūkiuose uždarū drenažu nusausino 119 hektarų dirvų. Drenavimo darbai taip pat vykdomi ir Kairiškių tarybinėje ūkyje. „Laisvės“, „Taikos“, „Latvėlių“ ir Kirovo vardo kolūkuose iškasta 80 kilometrų atvirų griovių. Siemet Papilės MMS nudrenuojančio kolūkuose ir tarybiniuose ūkiuose 800 ha dirvu.

Melioratorių gilina ir tiesiagiai Agluonos, Gulbinų ir Pragalvės upelio vagas. Cia pirmoji darbų vykdytojo Eriko Armo brigada. Ji jad įvykdė pirmojo pusmečio užduotį.

MMS parkas nuolat pasipildo naujomis mašinomis. Nešenaičiai čia gauti du daugiau kaičių ekskavatorai ir buldozeris.

Vasaros stovykla karvėms

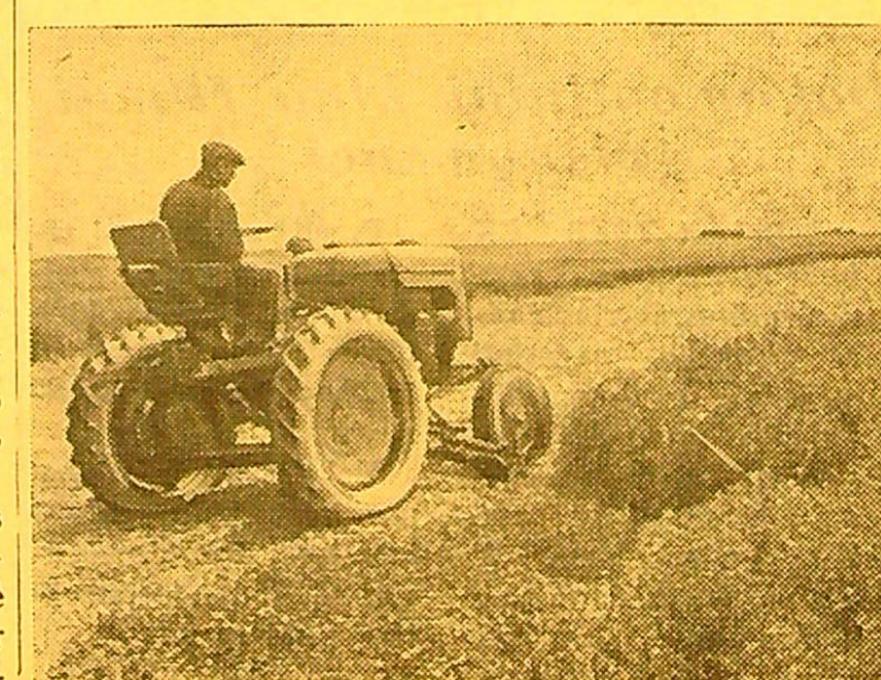
ROKIŠKIS. (ELTA). Pirmosios laukininkystės brigados brigadininkui Jonui Minkevičiui pasiūlius, Marytės Melnikaitės vardo kolūkyje įrengta vasaros stovykla karvėms. Šiuo tikslu pastatytos penkios kilnojamosios pašiūrės. Cia galvijai gaus prieplaučių nuo lietaus ir saulės kaitros. Pašiūrėse įrengtos edžios.

Vasaros stovykla įgalins sukaupti daug vertingų organinių trąšų. Kolūkio automatinės prie lauko stovyklos atgabenu daugiau kaip 100 tonų durpių kraikui. Per visą ganyklinį laikotarpį vasaros stovykloje bus paruošta dangua kaip du tūkstančiai tonų durpių-mėšlo komposto.

KIRGIZIJOS TSR. Cujos slėnio kolūkiai ir tarybiniai ūkiai pradėjo piauti sétines pašarines žoles. Ivanovsko rajoone vienos pirmųjų pradėjo šienapiūtę „40 let Oktiabria“ kolūkis. Iš kiekvieno hektaro čia gaunama po 25–30 centliukernos šieno.

Nuotraukoje: traktorių vinkas V. Selivanovo agregatas piauna sétines žoles „40 let Oktiabria“ kolūkyje.

A. Raschichino nuotr. (TASS).

V. Daunoras

Kaip jūs vykdote savo įsipareigojimus?

ŽODŽIAI IR DARBAI

3,6 centnerio kiaulienos 100 ha ariamos žemės — kėjo siekti, kad ir likusieji kiekai augintų nors po vieną bekoną. Kolūkio valdyba pradėtos geros priemonės kiaulienos gamybos padidinimui neišnaudojo iki galio, netenkant dar 35 bekonų.

Nepatenkinama padėtis su bekonų auginimu pačioje kolūkio fermoje. Norint išvykdyti įsipareigojimus, be kolūkiečių auginamų bei realizuotų bekonų, fermos jėgomis iki metų pabaigos dar reikia atpeneti 231 bekoną. Dabartiniu metu kiaulidėje laikomas 41 peniukslis 2—4 mėnesių amžiaus bei apie 50 paršelių iki 2 mėnesių. Dar ne visos motinės kiaulės apsiparšiavios. Tačiau, ar pavyks iki metų pabaigos išauginti iki reikiama svorio gautus paršelius, abejotina. Reikias tame, kad bekonai iki 80—85 kg svorio čia penimi ne mažiau kaip 7—8 mėnesius. Tai per ilgas penėjimo laikotarpis. Gal šerimo racionai skurdūs, ar kiaulininkėms už darbą blogai atlyginama ir jos dirba neužtenka?

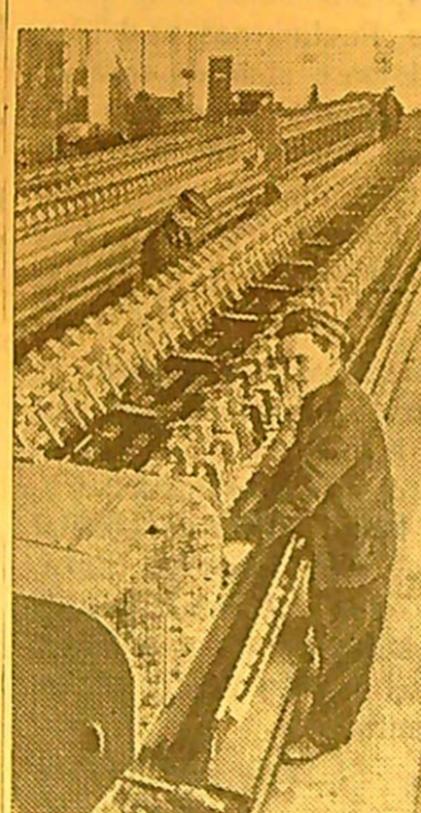
Anaiptol. Pašaru gausumu kiaulės nenueskriaustos. Nesiskundžia jų trūkumu nei fermos vedėjas Navickas, nei pačios kiaulininkės. Už darbą, kaip pagrindinis atlyginimas, kiaulininkėms kasmet prisakoma po tūkstantį su viršum darbadienį. Ir kaip papildomą atlyginimą už darbą jos gauna iš kolūkio fermos po bekoną. Ar mažai? Ne. Dirbk ir stenkis, augink kuo daugiau bekonų vis dėlto truks, rei-

ny. Tačiau kiaulininkės suinteresuotos tik didesniu kiaulų skaičiumi, o ne jų produktivumo kėlimu, nes darbadienai joms priskaitomi pagal pirmajį rodiklį, gi nuo penimų kiaulų paros priesvorio atlyginimo dydis nepriklauso. Reikia gi pagaliau sutvarkyti apmokėjimą kiaulininkėms pagal gautą produkciją.

Kas link kiaulų skaičiaus, tai, neužtenkant savų, artelei reikėjo jų nusipirkti. O patalpų jų laikymui užtektų. Kiaulidės kiemas apsuptas pastatų, krūmų, čia šilta ir, padarius stogines apsaugojimui nuo lietaus ir užtvaras, kiaules būtų galima laikyti čia.

Nors ūkiniai metai jau ipusėjo, tačiau, išsiglus trūkstamą kiekį kiaulų, rūpestingai jas šeriant, prižiūrint, įsipareigojimus galima ir reikia išvykdyti.

V. Raubiška

KALININO SRITIS.
Staricko rajono Kalinino vardo kolūkio mechanizatorai, sekmingai baigę pavasario sėją, pradėjo ruoštis derliaus nuėmimui. Jie remontoja kombainus, linaroves ir kitas mašinas.

Nuo traukoje: mechanizatorius N. Gacukovas ruošia linarovę.

N. ČAMOVO nuotr.
(TASS).

Kinofikacijos darbuotojai lenktyniauja

Didžiulius uždavinius kinofikacijos darbuotojams iškėlė TSKP XXI suvažiamas didinant kino seansų lankomumą ir propaguojant dirbančiųjų masėse tarybino kino meną. Tuo tikslu Lietuvos TSR Kultūros ministerija, Lietuvos LLKJS Centro Komitetas ir Respublikinio kultūros darbuotojų profsąjungos komiteto prezidiumas nuo š. m. balandžio mėn. 1 d. iki spalio mėn. 1 d. praveda kino įrengimų apžiūrą.

Neblogų rezultatų kino įrengimų apžiūroje pasiekė Zarasų rajono kilnojamomo kino darbuotojai žymiai virsydamis mėnesines užduotis, geriau aptarnaudami žiūrovus. Suvedus gegužės mėnesio rezultatus, pirmoji vieta atiteko kilnojamomo kino mechanikui Bronei Nauickaiti, išvykdžiusiame mėnesinį planą 154 procen-

tais. Sauniai dirba kilnojamomo kino mechanikai Saltyks ir Valentiniavičius.

P. VALIULIS

Dokumentiniai kino filmai visuomenei

Sutinkant TSKP CK birželio Plenumą, rajono kultūros skyrius ėmėsi priemonių pagerinti mokslių ir dokumentinių kino filmų demonstravimą. Dabar kiekvienuose sekmadienjų 12 val. Zarasų miesto kinoteatre bus demonstruojami kino filmai mokslo, technikos, sporto, meno klausimais.

Praeitą sekmadienį zarasiečiai su dideliu susidomėjimu žiūrėjo kino filmus „Bičių pasaulyje“ ir „Apysaka apie pingvinus“.

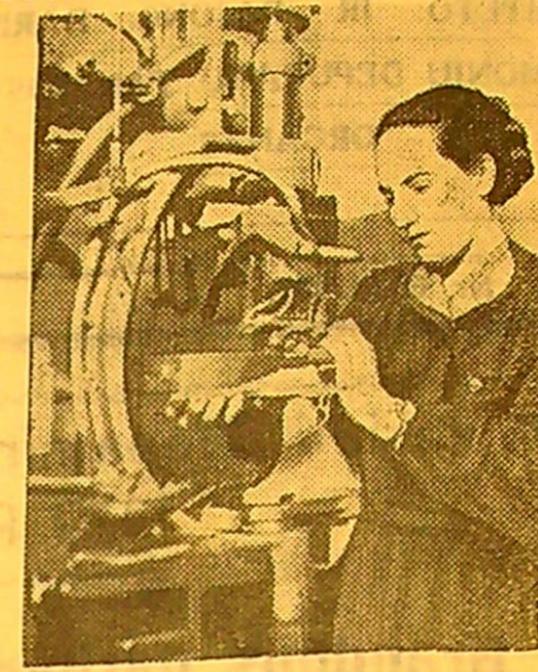
Moksliiniai ir dokumentiniai kino filmai taip pat bus demonstruojami ir kilnojamomo kino punktuose.

P. VAITKŪNAS

Šiaulių miesto F. Žemaičio vardo vidurinės mokyklos mokiniai su gamybiniu apmokymu sekmingai atlėka praktiką „Elnio“ odos-avalynės kombinate. Moksleivė Silva Bičkauskaitė, Elena Pivoriūnaitė, Vida Daugmaudytė, Stasė Pranauskaitė jau dirba savistovai. Jos įsisavino po kelias gamybines operacijas.

Nuo traukoje: Šiaulių miesto F. Žemaičio vardo vidurinės mokyklos moksleivė Silva Bičkauskaitė darbo metu.

V. BRAŽIO nuotr. (TASS).

Kolūkių satyriniuose sienlaikraščiuose

Aštoriai, taikliai, principialiai

Satyrinė spauda, galima jaunimas dykaduoniu, velti sakyti, dar nauja kritikos forma mūsų rajone. Jeigu Zdanovo v. kolūkio komjauimo organizacija satyrinių sienlaikraštų leidžia kelinti metai, tai kitose žemės ūkio artelėse šis žanras prigijo tik paskutiniuoju metu. Trumpai susipažinkime, ką rašė kai kurie iš jų atsakinėti pavasario laukų darbų laikotarpiu.

„Pirmūno“ kolūkio valdyboje prie iškabinto naujo „Botago“ numero sustoja nemažas būrelis artelės narių. Pasigirsta juokas.

— Žiūrėk, žiūrėk, o Braido kai ta popietė neišejo į naudą. Pakliuvo, „vargšelis“!

Matyt, ne už gerą elgesį ir švelnias kalbas teko ir kolūkiečiui Grikinui. Stai kokį faktą konstatuoja sienlaikraštis. „Atsirado naujas priežodis: „Rėkia, kaip Grikinis, palietus jo asmenį!“ Prie to — grėsminga ir įtūžusi žmogysta, suspaudusi kumštis, išsprigdinusi akis...

Isivaizduojate, skaitytojau, kaip jautési šie draugai, patekė į „Botagą“? Nepavydėtinai! Tačiau kritika ne tik plieka, bet ir padeda suprasti klaidas. Komjaunimo organizacijos sekretorius drg. Denofas (jis ir sienlaikraščio redaktorius) su pasitenkinimu sakė, kad Stasys Barskevičius dabar dirba kolūkyje, o Petras Naprys mažina savo necenzuruotą leksikoną. Kągi, belieka ir mums tik pasidžiūoti šiaisiai jaunuoliais ir palinkėti jems daugiau niekada nebepakliuti į „Botagą“.

Daug padeda kolūkio valdybai kovoti su pasitai-kančiais trūkumais V. Kudirkos v. žemės ūkio artelės pirmėnės komjaunimo organizacijos leidžiamas satyrinis sienlaikraštis „Adatėlė“. Patį savo smailgalį „Adatėlė“ kreipia į nesąžiningus kolūkiečius, apsileidžius, girtuoklius. Stai kolūkio medžiagų sandėlininkas Jonas Girčys, nežinia, ar iš geros širdies, ar iš reikalo, „paskolin“ kolūkiečiui Tumėnui iš sandėlio mineralinių trašų pabydinimo sklypo trėsimui. Už savivaliavimą ir kolūki

nio turto švaistymą sandėlininkas buvo ne tik atitinkamai nubaustas, bet ir taikliai nupieštas sienlaikraštyje.

Nepaglostė „Adatėlė“ ir pieno vežiko Cibulskio, kuris sugalvojo būdą, kaip pasisavinti po keletą litrų pieno, nesumažinant jo kiekio bidonuose. Paskutiniam sienlaikraščio numeruje užteko vietas ir jam. Stai kaip skamba užrašas po katinatūrą.

„Cibulskis: „Ar nežinot, kolūkiečiai, kaip ten atsitiko, kad į bidonus pateko „buožgalvių“?

Kolūkiečiai: „Žioplas buvai, tai ir pateko. Piešinan pylei vandenį ne iš šulinio, bet iš balos“.

„Adatėlė“ savo pasiekė: Cibulskij pasmerkė visi, jam buvo uždėta administratyvinė bauda.

Tiesa, „Adatėlė“ turi ir kai kurių trūkumų. Dar ne visada kritika pataiko, kaip sakoma, į akį. Sienlaikraštis kartais mėgina kalbėti, ir bendromis frazėmis, nevardindamas pavadžių. Stai, karikatūra, pavadinta „Mokyklos salėje“, kai vyksta paskaita“, vaizduoja iš salės išeinančius, besikalbančius tarp sayes žmones, tačiau pavadžių néra né vienos. O juk tai charakteringa tik atskiroms žmonėms. Nieko konkretaus nepasako ir karikatūra, kviečianti kovoti su girtuokliauviu. Tai, žinoma, minusas redkolegijai.

Bendras visų čia peržvelgtų sienlaikraščių trūkumas yra tas, kad né viena iš jų nesupaprindino skaitytojo, kokios priemonės, priimtos savivaliavimams nubausti, trūkumams pašalinti. Norėtusi, kad redkolegijos rimčiau pagalvotų ir dėl pačių užrašų po karikatūromis, kurie kartais būna labai abstraktūs, sunkiai suprantami. Tačiau visumoje reikia pasveikinti kolūkių partinių ir komjaunimo organizacijų iniciatyvą. Reikia, kad satyrinis sienlaikraštis būtų kiekvienoje žemės ūkio artelėje ir įmonėje.

G. Kazlauskaitė

M E S A

realizuota rajono kolūkių ir tarybinų ūkių
nuo 1959 m. sausio mėn. 1 d. iki birželio mėn. 1 d.

Užimama vieta	Ūkių pavadinimas	Viso realizuota mėsos gvyvu svarui 100 ha žemės naudmenų (cent)		Tame skaičiuje kiaulienos 100ha ariamos žemės (cent)	
		1959 m.	1958 m.	1959 m.	1958 m.
1. Capajevu vardo	15,7	8,0	17,5	9,2	
2. "Zemdirbė"	15,7	4,1	14,2	5,5	
3. Stalino vardo	12,3	7,7	13,5	4,7	
4. "Lenino atminimo"	11,4	13,5	16,1	16,6	
5. Ždanovo vardo	11,3	3,5	13,3	3,0	
6. "Tarybinio artojo"	10,7	3,7	10,4	4,6	
7. Puškino vardo	10,4	4,8	9,6	5,7	
8. "Tarybų Lietuvos"	9,9	3,7	10,7	4,9	
9. "Raudonojo Spalio"	9,5	4,9	13,3	5,5	
10. "Už taiką"	8,4	4,3	8,6	4,7	
11. "Aušros"	8,0	3,3	7,2	4,2	
12. "Pažangos"	7,5	5,0	8,4	5,6	
13. "Pirmūno"	7,4	6,8	7,6	7,8	
14. "Garbingo darbo"	6,9	5,9	7,1	4,6	
15. M. Melnikaitės vardo	6,6	3,5	8,4	3,8	
16. J. Žemaitės vardo	5,9	5,4	5,6	5,8	
17. P. Cvirkos vardo	5,6	4,6	7,5	5,9	
18. V. Kudirkos vardo	5,6	3,6	7,0	4,6	
19. "Lenino kelii"	5,2	4,9	6,1	6,3	
20. "Aukštaitiō"	4,2	9,8	4,7	12,1	
21. "Nemuno"	4,0	5,1	5,6	6,8	
22. Kalinino vardo	3,1	3,2	3,6	2,2	
23. Mičiurino vardo	1,5	2,3	2,1	3,1	
Rajone:	8,5	5,9	9,6	6,5	
1. Kimbartiškių taryb. ūkis	11,2	15,0	12,2	19,3	
2. "Tautų draugystės"	—	—	6,6	2,8	
3. Stelmužės	—	—	X	1,4	X
TSRS CSV inspektorius Zara sūj rajonui					

Jau daugiau negu pusė metų praėjo, kai mūsų kolūkyje pasikeitė galvijų fermos vedėjas. I šį atsakingą postą artelės valdyba paskyrė gabū žmogų drg. Pieviškį. Nėra abejonės, kad reikalai būtų pakryptę į gerą puse, bet... šis darbuotojas pradėjo smarkiai girtuokliauti. Per girtuokliaivią, apsileidimą drg. Pieviškis pamiršta jam patiketės pareigas, retai apsilanko fermoje, o jei ir atvyksta, tai gero žodžio melžėjos iš jo nesulaukia. Tačiau ką jau kalbėti aipe dalykišką paramą, patarimus.

Drg. Pieviškui pavesta vesti visą fermos dokumentaciją: kontrolinių pieno

Nerūpestingas fermos vedėjas

primelžimų žurnalą, karvių kergimo apskaitą ir pan. Jam už tai išmokamas solidus atlyginimas. Be pri-skaitomų darbadienių kiek-vieną mėnesį jis gauna ir pastovų piniginį atlyginimą — po 250 rb. Atlyginimą drg. Pieviškis atsiima, bet fermos dokumentaciją veda labai blogai. Net gyvulių augintojų darbadienių knygelių reguliariai neužpildo ir neparodo žmonėms.

Drg. Pieviškis, būdamas materialiai aprūpintas, viškai nesidomi, kad reguliariai gautų papildomą atlyginimą melžėjos. O jos

skundžiasi, kad šiemet nė už vieną mėnesį dar nėra gavusios joms priklausomų pinigų už pagamintą produkciją.

Nesirūpina fermos vedėjas gyvuliu produktyvumo kėlimu. Visą pavasarį ruošiamasi karvių bandą padalyti ir ganyti dviejų grupėmis. Bet ir iki šiol karvės ganomas vienoje bandoje, jos be ganyklų žolės daugiau nieko negauja. Paskutiniu metu gyvuliai negauna nė gramo ir koncentruotų pašarų. Neapsirūpinta jais tik dėl Pieviškio apsileidimo.

Buvęs fermos vedėjas drg. Spakovskis dabar dirba melžėju. Bet jo prižiūrimų karvių grupė yra blaugiausia ferme. Ir tas neatsitiktinai: Spakovskis dirba, kad tik dieną praleistų, o nesirūpina gyvuliu produktyvumo kėlimu. Tai matuoja ir fermos vedėjas Pieviškis. Tačiau jis, kartu su Spakovskiu girtuokliaudamas, tyli.

Melžėjos ir kolūkiečiai pasipiktinę tokiu minetu darbuotojų nerūpestingumu. D. Lešinskis „Garbingo darbo“ kolūkis.

LENINGRADAS. Gerai organizuotas knygų platinimas „Svetlanos“ gamykloje. Praėjusiais metais gamyklos visuomenininkai pardavė savo įmonėje 100 tūkstančių knygų. RTFSR Kultūros ministerija ir kultūros darbuotojų profesjungos centro komitetas apdovanojo 40 visuomeninių knygų platinintojų Garbės raštais bei ženkliausis „Knygos propagandistui“ (šiuo ženkliausis apdovanojami visuomeniniai platinantojai, kurie asmeniškai išplatino daugiau kaip 3 tūkst. knygų).

Dabartiniu metu įmonėje yra apie 100 platinintojų. Kai kurie jų jau pardavė po 5–9 tūkstančius knygų.

Nuo trakto kajoje: „Svetlanos“ gamyklos visuomeniniai knygų platinantojai G. Davydovas, N. Titišova, parduotuvės direktorė V. Maksimova ir G. Stekolnikovas parrenka knygas pardavimui gamykloje.

V. Kapustino nuotr. (TASS).

KAS TOJI SIELA?

Isivairduokime puslaukinį žmogų, kuris sočiai pavalges, užsnūdo medžio lapijos pavėsyje. Jisai, sakykime, sapnuoja, kad medžioja lokį ir po ilgos, sunkios kovos užmuša jį. Nubudęs žmogus dairosi, ieško nukauto žvėries, bet jo neranda. Žinoma, jis klausinėja savo artimujų, kur jie paslepė sumedžiotą laimiukį, gi šie tik juokiasi iš jo, sakydami, kad apie laimiukį negali būti nė kalbos, nes jis nemedžiojo, o miegojo. Panašūs dalykai dažnai pasiskartodavo senovės žmonėms, ir jie stengėsi aiškinti sapnus taip, kaip susgebėjo. Jie galvojo, kad žmogui bemiegant, nuo jo atskiria kažkokia nematomą būtybę ir tuo metu gyvena savo atskirą gyvenimą. Toji būtybė — siela buvo laikoma protinė, nes tada, kai kūnas ilsejosi, ji darė protinę ir reikalinę darbus — medžiojo, būdai. Mirusį artimą žmogų, giminės vadą ar karių laidodavo taip, kad palengvintų jų vėlei tolensį gyvenimą. Kartu su lavonu užkasdavo arba lauže sudengdavo jo darbo įrankius, ginklus, mėgiamą maistą bei gėralus, ir net vergus bei karo belaisvius. Žodžiu, stengdavosi, kad vėlei nėko netrukštų. Neretai ir žmonai tek davai eiti ant laužo drauge su vyro lavonu. Taip laidojo visi pagony, bet dalis apeigų išliko ir naujosi religijose.

Sielos ir pomirtinio gyvenimo savoka suvaidino lemiamą vaidmenį tada, kai religija įgavo klasinį pobūdį, kai atsirado išnaudotojai ir išnaudojamieji. Klasijų atsiradimas pakeitė religines savokas ir jas pajungė valdančių klasų reikalamus. Valdantieji jiems naudingą savo vergų, baužiauninkų nuolankumą, klusnumą, savęs išsižadėjimą pavadinio gerais poel-

giais ir už juos žadėjo dan-gų, o už priešiškus jiems veiksmus — pragarą. Kadangi dvasiškija nuolatos teigė, jog žemiškasis gyvenimas laikinas, kad tai tik pasiruošimas amžinam pomirtiniams gyvenimui, nemari, viskų jaučianti taip pat, kaip gyvas žmogus sie-la skatino norą patekti į dangų ir tuo pačiu išvengti pragaro. Tokios pasakos apie sielą skatino žmones nesirūpinti žemiškojo gyvenimo gerinimu, nekovoti už pažangą, būti paklusniams, pasiduoti kančioms, leisti save skriausti, ne-prieštarauti valdantiesiems, nes už visas kančias ir skriaudas žemėje, girdi, laukiąs dešimtieriopas atpildas po mirties.

Stai kodėl visos religijos yra nenuginčiamai reakcinos, stabdančios žmonių žengimą į gražesnį gyvenimą čia — žemėje.

Profesorius K. DAUKŠAS

Laiškas iš Kazachstano

Šiuo metu pavasarij su paties kolūkio klubo komjaunimo keliais į Kustanajaus srities kolūkius ir tarybinus ūkius išvyko komjaunimo rajono komiteto mūsų rajono komiteto atėjo laiškas su Kustanajaus antspaudu. Rašo Katia. Čia ir spausdiname ištrauką iš laiško.

* * *

...Jus sveikina iš tolimo Kazachstano Jūsų pasiuntiniai Maša ir Katia. Iš susijaudinimo nežinau nė nuo priešais.

I paskyrimo vietą atvykome balandžio 27 dieną. Mus sutiko labai gerai, iškurdino irgi puikiai. Dirbtu pasiuntė mus į daržus. Šis darbas yra mums naujas. Nors ir Lietuvoje tekdavo susidurti su daržininkyste, bet čia visai kitaip, nes daržininkystė čia laistomos. Visi darbai čia mums nauji, bet gan įdomūs. Nėra ko slėpti: po to, kai buvau pripratusi prie plunksnos, žymiai sunkiau dabar dirbtu su kastuvu. Tenka dirbtu

Uždirbame gerai. Galima uždirbtu po 30–40 rublių per dieną.

Mūsų grupėje yra 9 žmonės. Mane išrinko grupės vyresniaja. Mūsų grupėje

gyventi palapinėje, o gyvename šviesiame, gerai įrengtame bendrabutyje. Mums belieka tik savo darbu atidėoti už tokį rūpinimą. Jums nuoširdžiai dėkojame už tai, kad pasiuntėte mus čionai, kad pasitikėjote mums. Jūsų pasitikėjimą garbingai pateisinsime. Jeigu yra norinčių atvykti, tegu atvyks, tačiau čia reikalingi žmonės su gryna komjaunuoliška sązine, o tingimams čia nėra vietos. Aš dirbu sąžiningai ir mane už tai gerbia.

Katia

Kustanajus.

KAS TOJI SIELA?

Svarbiausias visų religijų atramos taškas yra siela. Kiekvienoje religijoje siela yra išvainiuota kitaip, bet visur ji laikoma nemaria ir atsakinga už žmogaus elgesį.

Kaip gi ir kada žmonės pradėjo galvoti, kad be matomų daiktų yra nematoma „nemari“ siela? Kada atsirado sielos savoka?

Mokslas nustatė, kad sieļa sau „sukūrė“ tolimoje praeityje dar puslaukinis žmogus. Tai patvirtina išlikę senovės tautų padavimai, legendos. Tuo galima įsitikinti stebint ir mūsų dieiny vaikų gyvenimą bei galvosena.

Mažas vaikas, lygiai kaip ir puslaukinis žmogus, pagrindinių skirtumų tarp gyvo ir negyvo matu kve-pavime. Vaikas, pamatęs savo mirusį draugą, labai nustemba, kad pastarasis

guli ir nekvėpuoja. Tai yra todėl, kad kvėpavimo būtinumas labai lengvai suvokiamas — užėmus burną ir nosį, tuojuo kyla mirties baimė. Lietuvių kalboje dar ir dabar tebesakoma „iki paskutinio atodūsio“ arba „iki paskutinio kvėptelėjimo“. Dėl tos pačios priežasties senose, dabar jau mirusiose kalbose, sielos, vėles, dviavos, kvėpavimo, kvapo ir oro savokos buvo reiškiamos vienu ir tuo pačiu žodžiu. Kadangi mirdamas žmogus tarytum iškvėpia paskutinį atodūsi, tai ir susidarė nuomonė, kad kartu su tuo atodūsi nuo mirštančio žmogaus atskiria kažkas nematomo — siela, vėlė.

Antrasis puslaukiniam žmonėms visiškai nesuprantamas reiškinys, turėjęs le-miamos reikšmės sielos są-vokai atsirasti, buvo sapnai.

